

OR-Nummer	OR 2019-0150
Instantie	Hoge Raad
datum	30-11-2018
wetsartikelen	2:130 BW; 3:61 lid 2 BW

Hoge Raad 30-11-2018, ECLI:NL:HR:2018:2217, (Spaans advocatenkantoor/Unisphere (Basic Fit))

Vertegenwoordigingsbevoegdheid. Gebruik Kribbebijter-maatstaf of gerechtvaardigd vertrouwen is afhankelijk van welke vraag wordt beantwoord. Is door tussenkomst van bestuurder vennootschap een overeenkomst van borgtocht tot stand gekomen tussen vennootschap en advocatenkantoor? Kribbebijter-maatstaf (HR 11 maart 1977, ECLI:NL:HR:1977:AC1877).

Eiseres in cassatie ('E'), een Spaans advocatenkantoor, heeft juridische diensten verleend aan een ondernemer en de aan hem gelieerde vennootschappen, BF Fitness Investments S.L. ('BFFI'), waarin drie sportscholen onder de naam 'Basic Fit' geëxploiteerd worden, en de holdingmaatschappij van BFFI: BF Fitness Enterprises Spain S.L. ('BFFES'). Begin 2013 kwam BFFI in financieel zwaar weer en een faillissement dreigde. De declaraties van E bleven grotendeels onbetaald. In datzelfde jaar neemt Unisphere Holdings N.V. ('Unisphere') het aandelenbelang van de ondernemer in BFFES over. Kort daarop volgde een telefoongesprek tussen een medewerker van E en de bestuurder van Unisphere, waarin de medewerker heeft gezegd dat hij niet van plan is rekeningen naar een failliete vennootschap te sturen en dat hij ervan uit ging dat de rekeningen alsnog worden betaald als BFFI dat niet doet. De bestuurder heeft daarop geantwoord dat het in orde komt en dat hij zich geen zorgen moet maken.

In dit geding vordert E hoofdelijke veroordeling van Unisphere en haar bestuurder tot betaling van de openstaande facturen. Zij heeft aan haar vordering ten grondslag gelegd dat (de bestuurder van) Unisphere zich borg heeft gesteld voor de onbetaald gebleven declaraties. De rechtbank heeft de vorderingen van E tegen de bestuurder afgewezen en de vorderingen tegen Unisphere toegewezen. Het hof heeft het vonnis vernietigd en de vorderingen van E jegens Unisphere alsnog afgewezen. Het hof overwoog dat uit het telefoongesprek niet volgt dat de bestuurder van Unisphere met E borgstellingsafspraken heeft gemaakt. Evenmin volgt uit dit telefoongesprek, de e-mails en de door betrokkenen afgelegde verklaringen dat E het gerechtvaardigd vertrouwen heeft kunnen ontlenen dat Unisphere borg stond voor BFFI.

De Hoge Raad overweegt dat het hof, indien het ervan uit is gegaan dat de bestuurder niet bevoegd was Unisphere te vertegenwoordigen, blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting, dan wel dat dit oordeel onvoldoende is gemotiveerd, omdat de bestuurder op grond van de wet (art. 2:130 BW) bevoegd is Unisphere te vertegenwoordigen. Omtrent eventuele beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid heeft het hof niets vastgesteld.

De Hoge Raad overweegt verder dat het antwoord op de vraag of de bestuurder bij het maken van borgstellingsafspraken voor zichzelf of als vertegenwoordiger van Unisphere heeft gehandeld, afhankelijk is van hetgeen de bestuurder en de medewerker van E daaromtrent jegens elkaar hebben verklaard en over en weer uit elkaars verklaringen en gedragingen mochten afleiden (HR 11 maart 1977, ECLI:NL:HR:1977:AC1877, *Kribbebijter*). Het gaat hier om de vraag namens wie er is gehandeld, dit is een andere vraag dan of er bevoegd is vertegenwoordigd. Het antwoord op de eerste vraag kan met het *Kribbebijter*-criterium worden beantwoord, het antwoord op de tweede vraag moet worden beantwoord aan de hand van de vraag of gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt. Indien het hof voor zijn oordeel dat de bestuurder niet als vertegenwoordiger van Unisphere met E borgstellingsafspraken heeft gemaakt, mede van belang heeft geacht of bij E een gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt door feiten en omstandigheden die voor risico van Unisphere komen en waaruit naar verkeersopvatting zodanige schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid kan worden afgeleid, dan heeft het hof hetzij de *Kribbebijter*-maatstaf miskend, hetzij onvoldoende inzicht gegeven in zijn gedachtegang, aldus de Hoge Raad.

Indien het hof niet is uitgegaan van deze onjuist of onvoldoende gemotiveerd bevonden oordelen, is het de Hoge Raad onduidelijk op welke grond het hof de stellingen van E heeft verworpen. In dat geval is zijn oordeel eveneens onvoldoende gemotiveerd, aldus de Hoge Raad.

De Hoge Raad vernietigt het arrest en verwijst het geding naar Gerechtshof Den Haag ter verdere behandeling en beslissing.

M.J. van de Graaf, oktober 2019